

Ledelsesvurdering fra OD pr. 30. april 2020

1. Innledning

Det odontologiske fakultet (OD) var i en svært krevende økonomisk situasjon før Koronakrisen inntraff med et budsjettert merforbruk for 2020 på 37 millioner kroner, og situasjonen er betydelig forverret. Per 1. tertial 2020 er forventet akkumulert resultat for 2020 på 54,2 millioner kroner, en negativ utvikling på 17,1 millioner kroner. Bortfall av tilskudd til spesialistutdanningen og høyere lønnskostnader, har økt merforbruket med ca. 2,5 millioner kroner. De økonomiske konsekvensene som følge av Korona-situasjonen utgjør ca. 14,6 millioner kroner av avviket. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til disse estimatene.

Akkumulert resultat for 2023 har forverret seg tilsvarende med 17,2 millioner kroner. Vi har foreløpig ikke vurdert økonomiske konsekvenser av Koronasituasjonen for perioden 2021-2024 i tråd med anbefalingene fra UiO sentralt.

I det følgende gir vi en beskrivelse av arbeidet i klinikkene for bedre å forklare hvordan aktivitet og inntekter/kostnader påvirkes av Korona-situasjonen. Vi erkjenner at vi har store utfordringer foran oss på økonomisiden. Vi har derfor skissert noen ulike scenarier med tanke på å komme i balanse innen 2023, og vi har vurdert hvilke konsekvenser det får for fakultetet og vår virksomhet. Vi ønsker en dialog med ledelsen for å finne en god løsning der vi både evner å ivareta vårt samfunnsoppdrag og levere på de parameterne, samtidig som vi kommer i økonomisk balanse innen rimelig tid.

Arbeidet OD startet med å etablere systematisk virksomhetsstyring ved fakultetet og lederseminar 14. februar, har vi dessverre måtte utsette iverksettingen av pga. Korona-situasjonen.

2. Vurdering av prognoser 2020-2024

Oppdatert prognose møter fremdeles ikke universitetsstyrets krav om at ODs økonomi skal være i balanse i 2023, men vi mener prognosen nå i stor grad gjenspeiler fakultets reelle økonomiske situasjon i den kommende perioden.

I det opprinnelige langtidsbudsjetten ble alle investeringskostnader tatt ut. Dette er nok lite realistisk tatt i betraktning sannsynligheten for havari i noe av den store mengden høyteknologisk utstyr som OD bruker i klinikker og laboratorier. Dette medfører behov for å kutte kostnader lenger enn for å få budsjettet i balanse for de må skapes rom for en minimum av investeringer. Vi vil gå gjennom investeringsbehovene i perioden frem til T2-rapporteringen og innarbeide disse da.

Det er stor usikkerhet knyttet til tap av pasientinntekter pga. Koronasituasjonen, og effekten av denne er bare innarbeidet for 2020. OD vil løpende vurdere bortfallet av pasientinntekter etter hvert som vi ser den videre utviklingen av pandemien.

OD vil arbeide videre med å iverksette tiltakene beskrevet under, og vi vil innarbeide effekten av dem i T2-prognosen.

Scenarier for balanse

I økonomirapporteringsdelen har vi beskrevet to scenarier for å komme i balanse i løpet av 2023, og her diskuterer vi tiltak og konsekvenser av disse.

ODs langtidsbudsjett med balanse – før Korona

Hvis Korona-situasjonen ikke hadde oppstått, ville OD ha kunnet komme i balanse i 2023 ved å redusere driftskostnadene med 10% fra sommeren 2020 og personalkostandene knyttet til teknisk/administrative stillinger med 3,5% fra 2021. Dette ville innebære en reduksjon på 8-10 årsverk fra nyttår 2021. Ved ikke å erstatte pensjonister og ikke forlenge midlertidige, er det mulig å oppnå en besparelse på 6-8 årsverk. Det er foreløpig ikke gjort vurderinger knyttet til bedre bruk av instruktørtannleger på tvers av klinikkene og eventuelle besparelser knyttet til dette, eller til å redusere bruken av eksterne sensorer som er en betydelig kostnad. Vår vurdering er at det ville vært mulig å bringe ODs økonomi i balanse gjennom en planmessig gjennomføring av disse tiltakene.

ODs langtidsbudsjett med balanse – etter Korona

Koronasisituasjonen har oppstått og har økt merforbruket for OD med 14,6 millioner kroner i 2020, altså en 40% økning av merforbruket. For å komme i balanse innen 2023 i denne situasjonen, vil det innebære at driftskostnadene må kuttes med 10% fra 2020, mens personalkostandene må kuttes med 5% fra 2021. Det betyr en reduksjon på 12-15 årsverk fra nyttår 2021. Det kan ikke oppnås ved naturlig avgang.

Vi understreker derfor behovet for at OD får bistand med å dekke tapene knyttet til pasientinntekter pga. Koronasisituasjonen. Dette har vært utenfor vår kontroll. Pasientinntektene er en viktig del av finanseringen av alle våre utdanningsløp. Samtidig mener vi at vi kan iverksette tilstrekkelige tiltak selv for å komme i balanse forutsatt at vi får dekket «koronatapene». Hvis vi ikke får bistand til å dekke «koronatapene», vil ikke ODs økonomi kunne være i balanse i 2023 forutsatt at vi skal fortsette å løse vårt samfunnsoppdrag.

Vedtatte tiltak

Utfordringen må løses med å redusere kostnadene. Kostnadsbudsjettet for 2020 på 325 millioner kroner fordeler seg med 74% på personalkostnader, 11% på internhusleie og resten driftskostnader. Dette innebærer at for å bevege oss mot en balanse i økonomien de neste frem årene, vil det ikke være tilstrekkelig å kutte i driftsbudsjettet. Vi må se på personalkostnadene.

Ledermøtet ved OD besluttet 18. mai å sett i verk følgende tiltak for å bringe økonomien i retning av balanse:

1. Alle enheter går gjennom budsjettene sine for å redusere driftskostnadene.
2. Det innføres umiddelbar ansettelsesstopp for teknisk/administrative stillinger ved OD. Dette innebærer at:
 - a. Ansatte som går av med pensjon ikke erstattes.
 - b. Ansatte i midlertidige stillinger ikke forlenges.
 - c. Behov for vikarer for teknisk / administrative ansatte skal så langt mulig løses ved omdisponering av arbeidsoppgaver

- d. I helt spesielle tilfeller kan de søkes om å erstatte / forlenge. Fakultetsdirektøren beskriver en prosess for dette. Alle søknader om ansettelse behandles av ODs ledermøte.
3. Bruken av tannhelsesekretærer og instruktørtannleger gjennomgås for å øke utnyttelsen på tvers av klinikkene slik at avvikling av midlertidige og ansettelsesstoppen ikke får konsekvenser for våre kjerneoppgaver.
4. Fakultetsdirektøren inviterer instituttleder, klinikkledere og fagledere til gjennomgang av stillingslistene for alle enhetene ved IKO for å sikre at disse er korrekte innen 5. juni med spesielt fokus på administrative/tekniske stillinger.
5. Antall stipendiat- og postdoc-stillinger som kan utlyses i 2020 vurderes i forhold til konsekvenser for samfunnsoppdraget og økonomi og besluttet av fakultetsstyret i juni-møtet.

Fakultetsdirektøren rapporterer effekten av tiltakene til ledergruppa i løpet av juni, og OD vil før T2-rapporteringen vurdere behovet for å sette i verk ytterligere tiltak.

3. Vesentlige usikkerhetsmomenter og hvordan disse vil kunne påvirke budsjett- og prognoseoppnåelse

1. *Pasientinntekter blir liggende under 40 millioner kroner i flere år fremover pga. Korona – sannsynlighet høy, konsekvens høy*
Hvis vi får en ny økning av Korona i samfunnet, vil vi kunne oppleve at Regjeringen gjeninnfører restriksjoner som medfører en reduksjon i antall pasienter vi kan behandle i klinikkene våre. Dette vil medføre lavere inntekter.
2. *Frafall blant studentene – sannsynlighet middels, konsekvens middels*
Flere studenter synes det har vært tungt å holde motivasjonen for studiene opp under Korona-lukkingen. Frafall av studenter vil medføre nedgang i resultatinntektene til OD.
3. *OD må bære en betydelig andel av ombyggingen av klinikkene – sannsynlighet middels, konsekvens stor*
Det er prekært at byggearbeidene i klinikkene gjøres i sommer slik at det ikke går utover praksisundervisningen til studentene. EA og OD er enig om at kostnadsfordelingen avklares i etterkant. Dette innebærer en usikkerhet i forhold til hvor store kostnader OD påføres av dette.
4. *Teknologisk medisinsk utstyr bryter sammen og medfører større, ikke-budsjetterte investeringer – sannsynlighet høy, konsekvens høy*
Det er ikke satt av midler til investeringer i langtidsbudsjettet 2020-2023 utover oppgradering av enkelt PC-utstyr. OD har store mengder teknologisk, medisinsk utstyr som til dels er gammelt noe som medfører høy sannsynlighet for havari i femårsperioden.

Dato: 20.5.20

Pål Barkvoll

dekan

Britt Amundsen Hoel

fakultetsdirektør